

Yttrande

Datum 2018-09-24

Klassificering 1.1.4

Dnr RAÄ-2018-2355

Ert dnr N2018/02780/SPN

Remiss: Boverkets rapport 2018:17 Lovbefriade åtgärder, utvändiga ändringar och anmälan – analys och förslag

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet avstryker förslaget om förändringar av bygglovsplikten för byte av färg, fasad eller täckningsmaterial och förslaget att ta bort anmälan för Attefallstakupor. Riksantikvarieämbetet tillstyrker att det sker en allmän översyn av bygglovsreglerna i plan- och bygglagen.

Synpunkter

I rapporten (s. 34) konstaterar Boverket att den föreslagna huvudregeln om ändring av karaktär inte kommer att tillämpas på samtliga fall där ändringen har en negativ påverkan på värdena inom 8:13-områden (8 kap. 13 § plan- och bygglagen, PBL). Det finns alltså åtgärder som riskerar att påverka värden inom 8:13-områden, åtgärder som alltså inte kommer att vara lovpliktiga enligt huvudregeln. Redan i nuläget finns det svagheter i kommunernas hantering vad gäller kulturvärden. Detta visar rapporter från Riksantikvarieämbetet¹.

Sammantaget visar utredningarna att kommunerna idag saknar de förutsättningar som de behöver för att ta hänsyn till kulturvärden och att det idag finns stora brister i hur kulturvärden uppmärksammas och hanteras i byggprocessen inom ramen för nuvarande reglering. En konsekvens av detta blir att kulturvärden riskerar att gå förlorade. Vidare kan förslaget om ändring av karaktär som huvudregel innebära en risk för att enskilda felaktigt kan anta att bygglovsplikt inte föreligger om de anser att ändringarna skulle "skapa" eller "förhöja" ett kulturhistoriskt värde. Påståenden som i och för sig också är felaktiga. Därför avstyrks förslaget. Om regeringen ändå går vidare med föreslaget att ta bort lovplikten bör denna nya regel inte gälla för byggnader och områden som är särskilt kulturhistoriskt värdefulla (8:13 PBL).

Riksantikvarieämbetet

Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm

Tel 08-5191 8000

E-post registrator@raa.se

Hemsida www.raa.se

Org.nr 202100-1090

Bankgiro 5052-3620

¹ Rapport 2017:9 "Kulturvärden i planerings- och bygglovsprocesser – En utvärdering om kommuners förutsättningar för att ta hänsyn till kulturvärden" samt Rapport 2018:16 "Kulturvärden försvinner i bygglovsprocessen Intervjuer och aktgranskning av bygglovsärenden."

För Attefallstakcupor bör anmälningsplikten kvarstå, i första hand för att kommunerna ska kunna bevaka att takcuporna inte får en negativ påverkan på kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Riksantikvarieämbetet delar slutligen Boverkets bedömning att ändringarna i PBL har varit omfattande och det bör finnas skäl för att genomföra en mer övergripande översyn.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av verksjuristen Nils Åberg. Även överantikvarien Knut Weibull, avdelningschefen Jesper Andersson och enhetschefen Catharina Sojde har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Nils Åberg

Kopia till: Kulturdepartementet